

BESIGHEIDSTUDIES

GRAAD 12

KWRT. 2

HOOFSTUK 6

NOTAS: KMV/KSV EN KMI/KSI

2019

LET WEL: Waar daar in die dokument verwys word na KMV, word KSV ook bedoel, asook waar verwys word na KMI word KSI ook bedoel.

INHOUDSOPGAWE

ONDERWERP	BLADSY
Eksamenriglyne vir KMV en KMI	
Terme en definisies	
Betekenis van maatskaplike/sosiale verantwoordelikheid	
Verwantskap tussen drievoudige basislyn en maatskaplike/sosiale verantwoordelikheid	
Sosio-ekonomiese kwessies	
Strategieë om MIV / vigs te hanteer, werkloosheid en armoede	
Maniere waarop besighede kan bydra tot die welstand van hul werknemers en gemeenskap	
Betekenis van KMV	
Doel van KMV	
Komponente van Korporatiewe Maatskaplike/Sosiale Verantwoordelikheid	
Impak van KMV EN KMI op besighede en gemeenskappe	
Die betekenis van KMI	
Doel van KMI	
KMI fokus areas	
Voorbeelde van KMI projekte	
Verskille tussen KMV en KMI	

INHOUBESONDERHEDE VIR ONDERWYS-, LEER- EN ASSESSERINGSDOELEINDES

Leerders moet in staat wees om:

MAATSKAPLIKE/SOSIALE VERANTWOORDELIKHEID

- Definieer maatskaplike/sosiale verantwoordelikheid
- Verduidelik die verhouding / verband tussen sosiale verantwoordelikheid en drievoudige basislyn.
- Stel maniere voor waarop 'n besigheidsprojek by die gemeenskap kan bydra, bv. liefdadigheids bydraes aan NRO's, betrokkenheid by gemeenskapsopvoeding, indiensneming, vrywilligersprogramme vir werknemers, ens.
- Identifiseer sosio-ekonomiese kwessies wat sosiale verantwoordelikheid uitoefen, bv. MIV / vigs, werkloosheid, armoede, menseregte-aspekte, ens.
- Beveel maniere aan / Stel maniere voor waarop besighede die bogenoemde sosio-ekonomiese kwessies kan hanteer.
- Verduidelik hoe besighede tyd en moeite kan bydra om die welsyn van die volgende belanghebbendes te verbeter:
 - o Werknemers
 - o Gemeenskap

KORPORATIEWE MAATSKAPLIKE VERANTWOORDELIKHEID / KMV

- Definieer / Brei uit oor die betekenis van KMV
- Beskryf / Verduidelik die aard / doel van KMV
- Identifiseer / Noem / Omskryf die komponente van KMV, bv. omgewing, etiese korporatiewe maatskaplike belegging, gesondheid en veiligheid, ens.
- Identifiseer KMV-programme uit gegewe scenario's / stellings.
- Evalueer / Verduidelik / Bespreek die impak van KMV op besigheid en gemeenskappe.

KORPORATIEWE MAATSKAPLIKE INVESTERING/BELEGGING (KSI)

- Definieer / Brei uit oor die betekenis van KMI
- Beskryf / Verduidelik die aard / doel van KMI
- Lig uit / Noem KMI fokusareas, bv. gemeenskap, landelike ontwikkeling, werknemers, omgewing.
- Identifiseer KMI-projekte uit gegewe scenario's / stellings.
- Verduidelik / Onderskei / Onderskei tussen KMV en KMI.
- Evalueer / Verduidelik / Bespreek die impak van KMI op besigheid en gemeenskappe.
- Verduidelik die verskille tussen KMV en KMI

Begrippe en definisies

Begrip	Definisie
Sosiale verantwoordelikheid	'N etiese siening punt wat sê elke individu / organisasie het 'n verpligting om die samelewing as 'n geheel te bevoordeel.
Korporatiewe	Verwys na besighede / firmas / organisasies.
Korporatiewe maatskaplike verantwoordelikheid (KMV)	Die voortgesette verbintenis deur die besigheid om eties op te tree en tot ekonomiese ontwikkeling te bydra, terwyl die lewenskwaliteit van die plaaslike gemeenskap en die samelewing as geheel verbeter.
Korporatiewe maatskaplike belegging (KMI)	Die belegging van korporatiewe fondse / ander bates vir die primêre doel om sosiale uitkomst te bereik.
Kontemporêre sosio-ekonomiese kwessies	Huidige samelewings- en ekonomiese faktore wat die besigheid beïnvloed.
Drievoudige basislyn	Verwys na die 3P's wat besighede altyd in hul bedrywighede moet oorweeg, naamlik; WINS/PROFYT, MENSE/PERSONE EN PLANEET.
Volhoubaarheid	Gebruik die hulpbronne sodanig dat toekomstige geslagte dit kan gebruik.
Welstand	Omgee vir die behoeftes van werknemers en die gemeenskappe.
Demografie	Statistiese data van die bevolking in terme van ras, ouderdom en inkomste.
Werknemersomset	Koers waarteen die werkgever hul werknemers moet vervang.

MAATSKAPLIKE/SOSIALE VERANTWOORDELIKHEID

Die betekenis van maatskaplike/sosiale verantwoordelikheid

- 'n Etiese sieningspunt wat sê dat elke individu / organisasie verplig is om die samelewing as geheel te beoordeel.
- Die verantwoordelikheid van elke burger individu / organisasie om by te dra tot die welsyn van die gemeenskap en die omgewing waarin hulle woon.

Verhouding / verband tussen drievoudige basislyn en maatskaplike/sosiale verantwoordelikheid

Profyt/ Wins / Ekonomiese

- Drie- hoekbasislyn beteken dat besighede nie net op wins / lading hoë pryse moet fokus nie, maar ook in CSI-projekte moet belê.
- Besighede moet nie 'n wins maak ten koste van sy gemeenskap nie.

Persone/ Mense / Maatskaplike

- Besighedsbedrywighede moet nie 'n negatiewe uitwerking op mense / werknemers / kliënte / gemeenskap hê nie.
- Besighede behoort betrokke te raak / te belê in volhoubare gemeenskapsprogramme / -projekte wat die gemeenskappe sal beoordeel / verhoog.
- Verbeter die lewenstyl / lewenskwaliteit van hul menslike hulpbronne / werknemers.

Planeet / Omgewing

- Besighede moet nie hulpbronne uitput nie / skade aan die omgewing veroorsaak vir produksie / winsdoeleindes.
- Hulle behoort energie-effektiewe / eko-vriendelike produkte / produksiemetodes ondersteun.
- Herwin / hergebruik afval, bv. verpakking uit herwonne materiaal.

Sosio-ekonomiese kwessies wat maatskaplike/sosiale verantwoordelikheid uitdaag

Voorbeeld van sosio-ekonomiese kwessies uit die scenario

SBAA CHICKEN PLAAS (SCF)

Sbaa Hoenderplaas spesialiseer in die verkoop van lewende en geslagte hoenders in die plaaslike dorp. Sommige SCF-werknemers bly op 'n gereelde basis van die werk afwesig weens siektes wat veroorsaak word, deur nie ARV-behandeling soos voorgeskryf, te gebruik nie. Die meerderheid in die gemeenskap is nie ekonomies aktief nie. Sommige kan nie die basiese behoefte bevredig nie.

Identifisering van sosio-ekonomiese kwessies van bostaande scenario met motivering

SOSIO-EKONOMIESE KWESSIE	MOTIVERING
MIV / vigs	Sommige SCF-werknemers bly op 'n gereelde basis van die werk afwesig weens siektes wat veroorsaak word, deur nie ARV-behandeling soos voorgeskryf te gebruik nie.
werkloosheid	Die meerderheid in die gemeenskap is nie ekonomies aktief nie.
armoede	Sommige kan nie die basiese behoefte bevredig nie.

NOTA: Onthou om direk aan te haal uit bogenoemde scenario.

Strategieë om MIV / vigs te hanteer, werkloosheid en armoede

Strategieë om MIV / Vigs te hanteer

- Beradingsprogramme / lei beraders op om besmette en geaffekteerde persone / werknemers te voorsien.
- Ontwikkel beradingsprogramme vir besmette / geaffekteerde persone / werknemers.
- Bied werksinkels aan oor MIV / Vigs-programme / -veldtogte.
- Anti-retrovirale (ARV) behandelingsprogramme (ART) vir die besmette werknemers aanbied.
- Moedig werknemers aan om by MIV / Vigs-ondersteuningsgroepe aan te sluit.
- Ontwikkel strategieë om stigma en diskriminasie te hanteer.
- Neem deel aan die MIV / Vigs-voorkomingsprogramme wat in die gemeenskap geïmplementeer word.
- Ondersteun nie-regeringsorganisasie- / gemeenskapsgebaseerde organisasies / NRO, MIV / vigs-inisiatiewe.

Strategieë om werkloosheid te hanteer

- Voorsien vaardigheidsontwikkelingsprogramme deur leerderskappe.
- Beurse aan die gemeenskap bied om die opvoedingsvlak te verbeter.
- Skep werk vir lede van die gemeenskap.
- Voorsien entrepreneursprogramme wat selfstandige werk kan bevorder.
- Ondersteun bestaande klein besighede om meer werksgeleenthede te skep.

Strategieë om armoede te hanteer

- Belê in 'n jong begin KMO wat 'n besigheids mededinger, koper of verskaffer kan wees.
- Om die beste werknemers te lok deur sosiaal verantwoordelik te wees en die beste vrywilligersprogramme aan te bied.
- Ondersteun armoedeverligtingsprogramme wat deur die regering aangebied word.
- Skenk geld / voedselpakkette aan plaaslike NRO's.

LET WEL: Sommige strategieë om werkloosheid te hanteer, kan ook gebruik word om armoede te hanteer.

Maniere waarop besighede kan bydra tot die welstand van hul werknemers

- Betaal billike lone / salarisse aan die werkers op grond van die aard van hul werk / die heersende ekonomiese toestande in die mark.
- Werksomstandighede moet veiligheids- / mediese / kantien fasiliteite / voordele insluit soos behuising / verlof / aftrede, ens.
- Betaal billike bonusse, gebaseer op besigheidsverdienste, as erkenning vir harde werk en toewyding.
- Voorsien vir werknemers se deelname aan besluitneming wat hulle raak.
- Voorsien ontspanningsgeriewe vir werknemers.
- Bied jaarlikse fisiese / mediese assesserings/ondersoeke aan werkers aan.
- Maak trauma-berading / hulp beskikbaar vir enige werknemer wat hierdie dienste benodig.
- Bied finansiële bystand in die geval van enige swaarkry wat veroorsaak word deur onverwagte mediese koste.
- Laat buigsame werksure toe om produktiwiteit te verhoog.
- Bied ondersteuningsprogramme vir werknemers wat deur MIV / Vigs besmet en geraak word.
- Maak voorsiening vir kindersorgfasiliteite op die perseel vir werkende moeders in die besigheid.
- Begin 'n voedingsprogram sodat werknemers een maaltyd per dag kan geniet om hulle in 'n gesonde toestand te hou.
- Gee tyd aan personeel om betrokke te raak by projekte wat hulle kies. / Laat personeel toe om van die werksure te gebruik om deel te neem aan die projekte van hul keuse.
- Moedig werknemers aan om fiks en gesond te bly deur hulle betrokke te raak by gesondheidsaktiwiteite om stres / dwelmmisbruik / vetsug te verminder.
- Voorsien vervoer vir werknemers wat buitengewone lang ure werk.
- Vestig afrigter- en mentorprogramme vir junior werknemers.
- Voer spanbou-sessies uit om werknemers se moraal te verbeter.
- Moedig werknemers aan om kapasiteitsbou werkswinkels / opleidingsprogramme / personeelontwikkelingsprogramme / spanontwikkelingsprogramme by te woon.

Bydrae van tyd en moeite om die welstand van die gemeenskap te verbeter

- Besigheid behoort die algemene lewenskwaliteit van hul gemeenskap te verbeter, bv. belê in onderwys, ens.
- Verseker dat die produk wat hulle verskaf, nie die verbruiker / die omgewing benadeel nie.
- Vermoed onwettige / skadelike praktyke soos die aanwending van kinders onder die wettige ouderdom / verkoop van onwettige stowwe, ens.
- Eties korrekte besigheidsbesluite te neem, bv. nie betrokke raak in onbillike / misleidende advertensies, ens.
- Skenk geld aan 'n gemeenskapsprojek / bestuur 'n projek om die gemeenskap op te hef.
- Verskaf ontspannings- / sportfasiliteite om sosiale samehorigheid / gesonde aktiwiteite te bevorder.

KORPORATIEWE MAATSKAPLIKE/ SOSIALE VERANTWOORDELIKHEID / KMV OF KSV

Betekenis van KMV

- Die voortgesette verbintenis deur die besigheid om eties op te tree en by te dra tot ekonomiese ontwikkeling terwyl die lewenskwaliteit van die plaaslike gemeenskap en die samelewing as geheel verbeter word.
- Korporatiewe Maatskaplike/Sosiale Verantwoordelikheid / KMV is die manier waarop 'n besigheid eties en moreel sy bedrywighede uitvoer, met betrekking tot die gebruik van menslike, fisiese en finansiële hulpbronne.
- Korporatiewe Maatskaplike/Sosiale Verantwoordelikheid is 'n verpligting wat deur die wet vereis word, sowel as die tot voordeel van beide besigheid en samelewing.

Doel van KMV

- KMV-programme is interne programme wat besighede gebruik om te voldoen aan wette en etiek.
- Belangrike areas van aandag is om die omgewing te beskerm, die welstand van werknemers van die gemeenskap en die burgerlike samelewing in die algemeen.
- Besigheid poog om openbare belang te bevorder en skadelike praktyke af te doen sonder dat enige formele wetgewing nodig is.
- Besighedsbedrywe spreek die Drievoudige basislyn aan met KMV-programme deur die impak daarvan op mense, wins en planeet te oorweeg.
- KMV beoog om 'n veilige werksomgewing vir werknemers te skep.
- KMV-programme en aktiwiteite wat die onderneming onderneem om positief by te dra tot die gemeenskap waarin die besigheid bedryf word.
- KMV kan in die vorm van 'n monetêre skenking wees om plaaslike organisasies te ondersteun

Komponente van Korporatiewe Sosiale Verantwoordelikheid (KMV)

- Omgewing
- Etiese korporatiewe maatskaplike belegging
- Gesondheid en veiligheid
- Korporatiewe bestuur
- Sake-etiek
- Diensbillikheid
- Voorsieningsketting / Verspreidingskanaal
- Kliënte
- Gemeenskap

Impak van KMV / KMI op besighede

Voordele van KMV / KMI op besighede

- Mag ervare werknemers lok / die poel van geskoolde arbeid verhoog wat produktiwiteit kan verhoog.
- Positiewe / Verbeterde beeld as die besigheid na werknemers omsien / op 'n verantwoordelike manier optree.
- 'n Besigheid kan 'n mededingende voordeel hê, wat lei tot goeie publisiteit / 'n verbeterde reputasie.
- Bevorder kliënte lojaliteit wat lei tot meer verkope.
- KMI-projekte kan as 'n bemarkingstrategie gebruik word om hul produkte te bevorder.
- Die besigheid geniet die welwillendheid/goedgunstigheit / ondersteuning van gemeenskappe.
- KMI-projekte bevorder spanwerk binne besighede.
- KMI help om beleggers te lok as gevolg van verhoogde winste / inkomste.
- Gee besighede belastingvoordele soos belastingvermindering / -kortings.
- Help met die oplos van sosio-ekonomiese kwessies soos armoede / werkloosheid, ens.
- Die regering is minder geneig om kwessies deur wetgewing af te dwing op besighede wat vrywillig aan KMI-projekte deelneem.
- Werknemers voel asof hulle 'n verskil maak in die werk vir die besigheid.
- Dit help om personeel / laer personeelomset te behou as werknemers se gesondheid en veiligheid en ag geneem word.
- Verbeter die gesondheid van sy werknemers deur middel van gefokusde KMI-projekte.
- Besighede word meer gemeenskapsgebaseer deur nou saam te werk met die gemeenskap om vaardigheidsontwikkelingsprojekte te ontwikkel.

EN / OF

Negatiewe / Nadele

- Besigheid mag dalk nie ondersteun word nie. Kliënte mag dalk nie hul produkte / dienste koop nie, wat 'n afname in verkope tot gevolg het.
- Klein en medium ondernemings vind dit moeilik om KMI programme te implementeer.
- Gedetailleerde verslae moet opgestel word, wat tydrowend kan wees.
- Maatskaplike besteding verminder besigheds- / ekonomiese doeltreffendheid wat hul minder mededingend maak.
- Maatskaplike betrokkenheid word befonds uit besigheidswins wat eerder tot voordeel van kliënte aangewend kon word / pryse kon verlaag.
- KMI-aktiwiteite lei besighedsfokus af van sy kernbesighedsfunksies.
- Besighede vind dit moeilik om te voldoen aan wetgewing wat KMI aanspreek.
- Dit kan finansiële risiko verhoog, aangesien programme geld kos en kan dit negatief op wins beïnvloed.
- Dit is moeilik om die effektiwiteit van sosiale belegging akkuraat te meet.
- Dit is nie maklik om die presiese behoeftes van die gemeenskappe te bepaal nie, wat tot vrugtelose uitgawes op KMI kan lei.
- Die meeste bestuurders is nie opgelei nie / het nie ervaring om sosiale programme te hanteer nie.
- Werknemers kan meer tyd spandeer om aan KMI-projekte te werk, eerder as om op hul kernpligte te fokus.

- Verskaffing van goedere / dienste wat aan verbruikers se behoeftes voldoen, is volgens sommige belanghebbendes reeds sosiaal verantwoordelik.
- Aandeelhouers mag minder dividende ontvang, aangesien sommige winste aan KMI bestee word.
- Sommige aandeelhouers / belanghebbendes kan hul ondersteuning van die besigheid onttrek omdat hulle voel dat sosiale kwessies die regering se verantwoordelikheid moet wees.

LET WEL: die impak van KMV en KMI op besigheid is dieselfde

Impak van KMV / KMI op die gemeenskap

Positiewe / Voordele

- Sosio-ekonomiese kwessies word aangespreek om die welsyn van die gemeenskap te verbeter.
- Opleidingsgeleenthede in die gemeenskap verhoog die moontlikheid van aanstellings van lede van die gemeenskap.
- Implementering van ontwikkelingsprogramme in die gemeenskap verbeter entrepreneursvaardighede van gemeenskappe.
- Voorsiening van beurse moedig gemeenskappe aan om hul vaardighede te verbeter.
- Die lewenstandaard van die gemeenskap word verhoog / die lewenskwaliteit van gemeenskappe verbeter.
- Beter opvoedkundige fasiliteite word in arm gemeenskappe gevestig.
- Die voorsiening van mediese infrastruktuur verbeter die gesondheid van gemeenskappe.

EN / OF

Negatiewe / Nadele

- Besighede is nie altyd toegerus om sosiale probleme aan te spreek nie.
- Gemeenskappe is geneig om van KMV-programme afhanklik te wees en sukkel om hul eie inisiatiewe te neem.
- Verspreiding van skaars hulpbronne aan geselekteerde begunstigdes in die gemeenskap kan probleme soos diskriminasie veroorsaak.
- Sommige besighede neem slegs deel aan KMV-inisiatiewe om wins te maak en gee nie regtig om vir die gemeenskap waarin hulle werk nie.
- Besighede kan nie voldoen aan die langertermynbehoefte van die samelewing nie. Besigheid kan nie volhoubare KMV-programme lewer nie.
- Die voordele van die programme mag nie na die beoogde persone binne die gemeenskap filter nie.
- Om geld op KMV-programme te spandeer beteken dat die besigheid uitgawes moet verhaal deur hoër pryse wat 'n negatiewe impak op die ekonomie het.
- Besighede is geneig om op KMV-programme te konsentreer wat nie die gemeenskap regstreeks baat nie.
- Minder geld is beskikbaar vir gemeenskapsprojekte tydens ongunstige ekonomiese toestande.
- Verbruikers is nie maklik oortuig dat 'n besigheid in die beste belang van die gemeenskap en die omgewing optree nie.
- 'n Besigheid blyk dikwels meer voordeel uit die KMV-uitgawes as die waargenome voordele vir die gemeenskappe.

LET WEL: die impak van KMV en KMI op die gemeenskap is dieselfde

Die betekenis van KMI

- Verwys na investering/belegging van korporatiewe fondse / ander bates vir die primêre doel om sosiale uitkomst te bereik
- Geld wat deur 'n besigheid begroot word om oplossings te bied vir sosiale probleme binne die gemeenskappe waaruit hulle hul werkers trek of waar hulle hul produkte / dienste maak / verkoop.
- Projekte wat nie deel van die normale besighedsaktiwiteite van 'n onderneming is nie en wat ontwerp is en daarop gemik is om die gemeenskap te bevoordeel.
- Die projekte is nie direk vir die doel om maatskappy wins te verhoog nie.
- Hierdie projekte het 'n sterk ontwikkelingsbenadering en gebruik maatskappyhulpbronne om voordele en ophef gemeenskappe te benut.

Doel van KMI

- KMI poog om by te dra tot volhoubare ontwikkeling van sy onmiddellike gemeenskappe.
- KMI is wetlik afdwingbaar en die regering vereis dat besigheid KMI-bydraes moet maak.
- KMI-projekte speel 'n positiewe rol in die ontwikkeling van gemeenskappe.
- KMI openbaar 'n besigheid se houding teenoor die gemeenskap waarin dit bedryf word.
- KMI-projekte is langtermynbelegging
- Dit is relevant vir die Suid-Afrikaanse konteks waar sosio-ekonomiese opheffing so 'n prioriteit is.

KMI fokusareas

- Gemeenskap
- Landelike ontwikkeling
- Werknemers
- Omgewing

Voorbeelde van KMI projekte

- Skenking om plaaslike organisasies te ondersteun
- Om betrokke te wees by gespreksprojekte
- Dienste lewer wat die regering nie / stadig kan lewer nie / Bou infrastruktuur
- Belê in werkskeppingsprojekte
- Voorsien volwasse basiese onderwys
- Onderrig van entrepreneursvaardighede
- Borg kuns en kultuurprogramme
- Vestiging van programme om vroeë kinderontwikkeling te bevorder

Ander voorbeelde van KMI projekte uit die scenario

JOE TRADING ENTERPRISE (JTE)

Joe Trading Enterprise maak groot winste as gevolg van die uitstekende diens en kwaliteit van produkte wat aan kliënte aangebied word. Die bestuur van JTE het besluit om van die besigheidswins in die gemeenskap waarin hulle sake doen, te belê deur die volgende te doen:

- Koop skooluniforms vir behoeftige leerders
- Bied MIV / vigs voorkomingsprogramme aan
- Bied kospakke aan om armoede te verlig
- Skenk geld aan sosiale geleenthede wat die gemeenskap direk baat vind.
- Befonds bykomende lesse, byvoorbeeld Wiskunde en Wetenskap

Identifisering van voorbeelde KMI projekte uit die scenario

- Skooluniforms vir behoeftige leerders
- MIV / VIGS voorkomingsprogramme
- Kospakke om armoede te verlig
- Skenk geld aan sosiale geleenthede wat die gemeenskap direk bevoordeel.
- Befondsing van addisionele lesse, byvoorbeeld Wiskunde en Wetenskap

Verskille tussen Korporatiewe Maatskaplike Verantwoordelikheid en Korporatiewe Maatskaplike Investering

Korporatiewe Maatskaplike Verantwoordelikheid (KMV)	Korporatiewe Maatskaplike Investering (KMI)
- Die bedoeling is om besigheidspraktyke te verander.	- Onderneem om aktief geld en hulpbronne te gee om die gemeenskap op te hef.
- Fokus is op die verhoging van beeld en wins.	- Fokus is op die opheffing van die gemeenskap sonder opbrengs op belegging.
- Maak seker dat alle interne KMI-beleide / -praktyke belanghebbendes se belange / omgewingskwessies insluit.	- Maak seker dat KMI-projekte relevant is vir die behoeftes van gemeenskappe.
- Dikwels bedoel as 'n bemarkingsinisiatief.	- Beoogde bevordering en opheffing van gemeenskappe deur sosiale ontwikkeling.
- Projekte word gewoonlik gekoppel aan die besigheid bv. 'n vervaardigings onderneming wat opleiding aanbied aan die werkloses.	- Projekte is buite die besigheid en het 'n sterk ontwikkelingsbenadering.